

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Handelsskolen

i Odense

≈ fra 1877—1902. ≈

H. Hansen, Odense.

Principaler og tidligere Elever, der maatte ønske nærværende Hefte, kan faa det udleveret hos Forstanderen.

FORORD

Naar man skal nævne Aarsagerne til det danske Landbrugs høje Standpunkt i vor Tid, vil man ikke glemme at give vore *Landbrugsskoler* en god Del af Æren derfor. Naar vore Haandværkere med Stolthed ser tilbage paa de store Fremskridt i Dygtighed og Dannelse, som deres Stand har gjort i den sidste Meneskealder, og naar de glædes ved den Anerkendelse, som Frembringelser af dansk Haandværk og Industri begynder at vinde ogsaa udenlands, saa retter de først og fremmest Takken for det opnaaede Resultat til vore *tekniske Skoler*. Som Standens Skoler er, saaledes bliver den selv.

Man hører sjældent den danske Handelsstand rose sig selv for fremragende Dygtighed og Dannelse; langt oftere fornemmes dens Klager over, at den ikke formaar at gøre sig ret gældende, hverken her hjemme ved Siden ad de andre Stænder eller blandt fremmede Medbejlere. Man fristes til deraf at slutte, at Handelsstanden ikke bliver saa godt rekruteret, som ønskeligt var, og det ligger nær at sætte dette i Forbindelse med, at de danske *Handelsskoler* gennemgaaende befinder sig paa et saare beskedent Udviklingstrin. For at begrunde denne Paastand er det tilstrækkeligt at henvise til, at Danmark for den *højere* Handelsundervisning kun har *en eneste to-aarig Handelsskole*, nemlig de Brockske Handelsskoler i København. Alle de andre saakaldte Handelsakademier eller højere Handelsskoler er i det højeste etaarige (kun Handelsskolen for Kvinder i København har en halvaarig Forberedelsesklasse forud for det etaarige Kursus). Sammenligner vi Danmark med tre andre Lande, som vort Fædreland ellers paa de fleste Omraader kan kappes med, vil det ses, hvor langt det i

denne Henscende staar tilbage. *Svejts* har 25 højere Handelsskoler med i det mindste et toaarigt Kursus; de allerfleste af disse har et treaarigt, flere af dem et fireaarigt, en enkelt endog et femaarigt Kursus. *Finland* har 7 højere Handelsskoler, 2 med treaarig, 5 med toaarig Undervisning. I *Norge* findes vel kun to højere Handelsskoler med toaarigt Kursus, men den ene af disse, Kristiania Handelsgymnasium, har under sin 26aarige Bestaaen udsendt i alt 894 Elever med Afgangseksamen, o: omtrent 34 i aarligt Gennemsnit, i sidste Aar alene 47. Derimod har de Brockske Handelsskoler i de 10 Aar, de har holdt Afgangsprøve fra det toaarige Fagkursus, kun udsendt 95 Elever med bestaaet Eksamen, o: 9—10 om Aaret. — Der er saaledes langt igen, før Danmark, hvad den højere Handelsundervisning angaar, kan siges at være de Lande jævnbyrdigt, med hvis Forhold en Sammenligning ligger nærmest.

Noget bedre staar det hos os til med den Gren af Handelsundervisningen, som man kan sammenfatte under et af Navnene: *Fortsættelsesskoler* eller *Efterskoler*, o: saadanne Skoler, der besøges af Lærlinge, Kommiser og Kontorister i deres Fritid, og som her i Danmark alle er *Aftenskoler*. Foruden den store „Købmandsskole“ i Hovedstaden, der i indeværende Aar har ca. 950 Elever og er den første Handelsaftenskole, der faar eget Hus at bo i, findes der nu slige Skoler i 45 danske Købstæder, foruden en Skole i Herning; i en eneste By, Aarhus, er der 3 Skoler af denne Art*). I det sidst afsluttede Skoleaar (1900—1901) havde Provinsaftenskolerne i alt 2017 Elever. De fleste af dem er oprettede af de stedlige Handelsforeninger og drives for disses Regning, kun enkelte tilhører private Forstandere. Medens der oprindelig i disse Skolers Indretning raadede den fuldstændigste Mangel paa Enhed og Organisation, er man allerede for 9 Aar siden i Jylland naaet til at opstille en Fællesplan for Undervisningen i dem, med fælles Afgangsprøve under fælles Kontrol. Denne „Plan for Normalskolen“ er endelig 1899 vedtaget ogsaa for de sjællandske Handelsskoler, og i 1901 har de fynske Handelsforeninger besluttet dens Indførelse paa Fyn. Ventelig vil

*) I disse Tal er kun de statsunderstøttede Skoler medregnede, men der gives næppe ret mange flere.

Handelsforeningerne i Lolland-Falsters Stift snart følge efter, saa at Fællesplanen derefter vil være gældende i hele Landet.

Dermed vil der for Aftenskolesagen være vundet et stort Gode. Tanken med Fællesplanen er ikke at hindre en individuel Udvikling af Arbejdet i de enkelte Skoler. Forholdene i de smaa og de store Købstæder er saa forskellige, at det alene af den Grund vilde være umuligt at tilstræbe fuld Ensartethed, selv om dette ellers havde været ønskeligt, hvad der kan være delte Meninger om. Meningen er kun at opstille et „mindste Fællesmaal“ for alle Skoler: et Udbytte, som i det mindste skal gives ved enhver Skole, stor eller lille. Fællesplanens Maal er *Minimumsfordringer* og skal ikke være mere. Enhver Skole maa af egen Formue lægge saa meget, den lyster, *til* disse Fordringer, men ikke trække noget *fra* dem. Kun naar der tilvejebringes en saadan Enhed i Minimumsbestemmelserne, kan *Afgangsbeviserne* fra disse Skoler faa nogen nævneværdig Betydning.

Man kan ikke forlange, at en Købmand, naar han vil antage en Kommiss eller Kontorist, som møder med et Afgangsbevis fra en Aftenskole, skal sætte sig hen og studere vedkommende Skoles Indretning for at faa Rede paa, hvad Værdi der kan tillægges et saadant Afgangsbevis. *Afgangsprøven fra en Handelsaftensskole maa have en overalt i Landet en Gang for alle godkendt Værdi, for at den skal kunne gavne Indehaverne, hvor i Landet de saa drager hen.* Købmanden maa have en let erhvervet Vished for, hvad han kan forudsætte hos den unge Mand, der har bestaaet denne Afgangsprøve. En saadan Værdi kan den kun faa, naar Eksamenskravene i alle Normalplanens Fag alle Vegne er de samme, og naar de skriftlige Eksamensopgaver og saa vidt muligt tillige Kontrollen er fælles.

Alt, hvad der vedrører denne Afgangsprøves Ordning og Indretning, er nu henlagt under „Provinshandelsforeningernes Fællesudvalg for Skolesager“ (dannet 1901). Dette bestaar af 5 Medlemmer, dels Købmænd, dels Handelsskolelærere, og har det Hverv i Forbindelse med Undervisningsinspektøren for de statsunderstøttede Handelsskoler at fastsætte Eksamensfordringerne, tilvejebringe Eksamensopgaverne og bestemme Tiderne for den aarlige Afgangsprøves Afholdelse. Bedømmelsen af de besvarede Opgaver fore-

tages af et særskilt Udvalg for hver af de tre Landsdele, der hidtil har indført Fællesplanen, og i disse Udvalg sidder ligeledes baade Købmænd og Lærere.

Saaledes er der paa hele dette Omraade nu tilvejebragt saa megen Organisation, som Forholdene for Tiden vistnok tillader, og som vel ogsaa kan siges indtil videre at være tilstrækkelig. Men Organisationen skal kun være den ydre Ramme om et levende Liv, og det allermeste kommer jo an paa, hvordan dette Liv vil udfolde sig inden for den givne Ramme. Her maa fire Faktorer samarbejde, for at Opgaven skal blive tilfredsstillende løst: *Eleverne* (de nævnes først som de, for hvis Skyld det hele er indrettet), *Lærerne*, *Principalerne*, *Staten*.

Enhver dansk Handelslærling maa vænne sig til den Tanke: at man overhovedet herefterdags ikke kan blive en god Købmand alene ved at oplæres bag en Disk eller ved en Kontorpult, men at enhver, der vil have Ret til at bære dette Navn, tillige maa have besøgt en Fagskole, og at ingen kan slippe billigere end ved at gennemgaa den treklassede Normalaftenskole og tage Afgangsprøven fra denne. Dette Krav skal møde den unge, hvor han saa vender sig hen for at komme i Lære. Her er den Snor, hvorover enhver skal springe. Og vore Handelslærlinge skal betænke, at det, der kræves af dem i disse Aftenskoler, ret beset er en saare beskeden Ydelse: 450 Timer i alt, fordelte paa 3 Vintre, 150 hver Vinter, og disse 150 Timer igen fordelte paa 3 Ugeaftner, 2 Timer hver Aften. Et Skoleaar i en almindelig Realskole indeholder ca. 1200 Undervisningstimer — foruden Gymnastik- og Sangtimer. Aftenskolens 450 Timer svarer saaledes kun til godt en Tredjedel af et Skoleaar i en Heldagsundervisning.

De skal fremdeles vide, at de slipper meget billigt i Sammenligning med deres jævnligte i andre Lande. For ikke at tale om alle dem, der maa anvende indtil tre Aar af deres Ungdom paa at gennemgaa en højere Handelsskole, saa er det f. Eks. i Sachsen Reglen, at alle Handelslærlinge, der ikke har nogen højere Fordommelse end Folkeskolens, i deres Læretid maa besøge en treklasset Aftenskole i tre Aar, *hele Aaret rundt, med 12 Timer om Ugen, i alt c. 1500 Timer*. De danske Handelslærlinge, der gennemgaa Normalaftenskolens, slipper med mindre end en Tredje-

del af den Tid, de sachsiske Lærlinge maa anvende paa Efterskolen.

Lærerne i Aftenskolerne har en vanskelig Opgave, og man kan næsten sige, at alle Lærerdyder maa være til Stede i anden Potens, for at Arbejdet i disse Skoler skal give et helt og fuldt Udbytte. Elevskaren er uensartet sammensat; thi i disse Skoler mødes Præliminarister med Kommuneskole- og Almueskoleelever, og et stort Kontingent stilles af den besværlige Klasse Skabninger, som er udgaaede fra Realskolernes lavere Klasser, — de, som hverken er Fugl eller Fisk, ingenting helt, men alting halvt. — Eleverne er ofte lidet modtagelige, trætte, som de kan være, efter en lang Arbejdsdag; der kan ikke regnes synderligt med Hjemmearbejde, der jo maa henlægges til sene Aftentimer; næsten alt Arbejdet maa sammentrænges i selve Skoletimerne. — Dertil kommer, at der hidtil kun har foreligget meget faa gode Hjælpe-midler til denne Undervisningsgren. Der findes saaledes den Dag i Dag ikke en Regnebog, som er udarbejdet særlig med disse Skolers Tarv for Øje, og det mindste, man kan kræve af en god Regnebog, maa dog være, at den er gjort netop til den Art af Skoler, den skal bruges i. — Der gives fremdeles ingen særlig Lærerruddannelse for dem, der skal undervise i disse Skoler, ud over de korte Feriekursus, som paa Indenrigsministeriets Foranstaltning aarlig afholdes i København, men som med de forhaandenværende Midler vanskelig kan indrettes saaledes, at de kan give en hel Encyklopædi i alle Aftenskolens Fag. I øvrigt maa Lærerne ved Selvhjælp skaffe sig den særlige Fagkundskab, som er nødvendig for denne Undervisning; men ogsaa til et saadant Selvstudium er de forhaandenværende Hjælpe-midler faa og utilstrækkelige.

Disse Forhold medfører, at Lærerne flere Steder arbejder usikkert og famlende, og at Eleverne ikke sjældent faar Stene i Steden for Brød. Saa meget mere maa det da paaskønnes, at Arbejdet ved mange af Skolerne alligevel er i saa gode Hænder og bliver saa dygtigt gjort, at Resultaterne tilfredsstillende alle rimelige Krav, og gennemgaaende vil man kunne sige, at det ikke er Lærernes Skyld, naar Udbyttet paa sine Steder lader noget tilbage at ønske.

VIII

Et stort Ansvar for Aftenskolernes Trivsel hviler der paa *Principalerne*, og her maa det desværre siges, at det endnu mange Steder hos Købmændene skorter paa den rette Forstaaelse af Handelsskolernes Betydning og paa god Vilje til at bringe de nødvendige Ofre for, at Lærlingene kan faa Tid og Ro til at passe deres Skole. Lærlingelovens Bestemmelse om, at Principalen skal give Lærlingen den fornødne Tid til at besøge en Handels-skole, er mange Steder kun et dødt Bogstav. Forholdet er gennemgaaende bedst i de mindre Købstæder; her synes der at være stærkest Sammenhold i Handelsstanden og et mere gammeldags patriarkalsk Forhold mellem Husbond og Lærling, saa at den første med større Omhu tager sig af den andens Velfærd, særlig ogsaa af hans teoretiske Dannelse. Der er i hvert Fald een By, Vordingborg, hvor Handelsforeningens Medlemmer har enedes om ikke at antage nogen Lærling uden ved Kontrakt at forpligte ham til at besøge Handelsskolen i tre Vintre (for saa vidt han ikke ved sine Forkundskaber har Adkomst til straks at komme i anden Klasse). Der er en anden By, Hjøring, hvor Handelsskolens Læsetid er lagt saa tidligt (7—9), at den falder inden for Lærlingens Arbejdstid (Byen har ingen fælles Lukketid). Her har Lærlingen den Følelse, at den Tid, han sidder i Skolen, ikke som i alle andre Byer tages fra hans Fritid, og naar han kommer hjem fra den, har han endnu lidt af Aftenen til egen Raadighed. Den gavnlige Følge af denne Ordning har blandt andet været, at Hjøring Skole vistnok er den i hele Landet, hvis Elever i Aarets Løb yder det meste skriftlige Hjemmearbejde. Der kunde nævnes mange Købstæder endnu, hvor Skolesagen møder fuld Forstaaelse hos Købmændene, og hvor disse bringer ikke ringe Ofre, ogsaa pekuniære, for at holde den stedlige Handelsskole i Gang.

Men hvor en Handelsskole ikke vil trives, kan man næsten altid gaa ud fra, at det er Interessen og Forstaaelsen hos *Principalerne*, det brister paa. Desværre synes det endnu adskillige Steder, selv i Byer, som ellers vil gælde for at gaa i Spidsen for Civilisationen, at være saaledes, at Principalen i sit Forhold til Lærlingen frem for alt tænker paa, hvad Gavn han selv kan skaffe sig af Lærlingen, og ikke paa, hvad Udbytte denne skal have af sin Læretid. Ikke sjældent raader der hos *Principalerne*

den Tankegang: Vi har selv, da vi var unge, maattet klare os uden Handelsskolens Undervisning; vi er blevne til det, vi er, uden dens Hjælp. Vore Lærlinge skal ikke have det anderledes, end vi har haft det. — Og hvad der jo beklageligvis gælder overalt i Landet, er dette: at Handelslærlingene nu vel er den Klasse Mennesker i Danmark, *som har den længste Arbejdstid.* Naar de tekniske Skoler alle Vegne staar i langt kraftigere Blomstring end Handelsskolerne, hænger dette for en Del sikkert sammen med, at de unge Haandværkere i vore Dage har saa langt kortere Arbejdstid end de unge Købmænd. De første gaar fra deres Dagværk Kl. 6, hvor de sidste maa vedblive til Kl. 8–9 Aften.

Dette Forhold skal nok snart vise sine følelige Virkninger for Handelsstandens Rekrutering. Allerede nu klages der over, at Tilgangen til denne Stand i de senere Aar er bleven af ringere og ringere Beskaffenhed. De tekniske Erhverv og Statsinstitutionerne (Post, Jernbane og Telegraf) tager den bedste Del af Middelstandens mandlige Ungdom, for saa vidt den ikke føres frem ad den studerende Vej. Denne Udvikling vil sikkert fortsætte sig til Handelsstandens Skade, dersom den ikke raader Bod paa Mislighederne ved en fordoblet Omhu for sine Lærlinges Velfærd, derunder ogsaa for deres Uddannelse. Det kan let komme dertil, at den By, hvor Lærlingenes Arbejdstid er uforholdsmæssig lang, og hvor der kun er en daarlig eller maaske slet ingen Handelsskole, afskærer sig fra at faa Tilgang af udenbys Handelslærlinge. Allerede nu er der forekommet Tilfælde, da en Lærlingekontrakt skulde afsluttes, og Faderen forinden har spurgt: „Men naar min Søn nu kommer hertil, hvor skal han saa gaa i Skole?“ Der maatte svares: „Ja, vi har desværre ingen Handelsskole her“, men Faderen har da ogsaa sagt: „Saa faar De heller ikke min Søn.“

Det vil blive til Handelsstandens ubodelige Skade, om den ikke snart alle Vegne lærer at forstaa sit Ansvar paa dette Punkt og drage Konsekvenserne deraf. Det mindste, der kan kræves, er, at man i hver eneste By efterligner Eksemplet fra Vordingborg, at det i hver enkelt Lærlingekontrakt fastsættes som Lærlingens Pligt, men ogsaa som hans Ret: at han skal gennemgaa Byens Handelsskole saa vidt, at han kan indstille sig til Afgangsprøven

derfra (hvis han da ikke forinden har gennemgaaet en god, højere Handelsskole). — Saa længe endvidere den lange Arbejdstid be-
 staar for Handelslærlingene, vilde det være en billig Fordring, om
 Skoletiden alle Vegne, ligesom i Hjøring, blev tagen fra Arbejds-
 tiden, ikke fra Fritiden. I Dresden og Leipzig maa Købmændene
 finde sig i at sende deres Lærlinge til Handelsskolen hver Dag,
 enten om Formiddagen 9—11 eller om Eftermiddagen 2—4. Er
 det da for meget forlangt, at danske Købmænd skal undvære deres
 Lærlinge tre Aftner om Ugen 7 · 9? — Hvis blot disse to Regler
 blev gennemførte overalt i Danmark, skulde man snart se Han-
 delsaftenskolerne i kraftig Blomstring alle Vegne, og det vilde
 være en Ære for vort Land, om disse Foranstaltninger blev satte
 i Værk ad Frivillighedens Vej, uden at en Indblanding af Stats-
 magten skulde blive nødvendig, saaledes som den har været det i
 Sachsen, hvor der er givet en Lov om tvungent Besøg af Fort-
 sættelsesskoler.

Af mange Grunde bør *Staten* over for disse Skoler ikke op-
 træde med Tvang, men kun med Hjælp. Det er vel heller ikke
 tænkeligt her hjemme i vor demokratiske Tidsalder, at *Staten* skulde
 falde paa at bruge Tvang i saadanne Forhold. Kun maa den have Ret til,
 naar den understøtter disse Skoler med Penge, gennem en Til-
 synsmand at vaage over, at den Undervisningsplan, som Skolerne
 af egen fri Vilje har antaget, ogsaa bliver redeligt og samvittig-
 hedsfuldt gennemført ved hver enkelt Skole. Det er endnu kun
 en beskednen Sum, hvormed *Staten* understøtter Provinshandels-
 skolerne, 16,000 Kr. om Aaret, men det vil næppe volde Vanske-
 lighed i en ikke fjern Fremtid at faa den forhøjet, saaledes at
 Statstilskuddet vedblivende kan holde Skridt med Skolernes stigende
 Udgifter. Naar der er Tale om Bevillinger til Oplysningens
 Fremme, har den danske Rigsdag aldrig været karrig.

— For en Menneskealder siden sagde Bismarck i den tyske
 Rigsdag (eller den preussiske Landdag) de mærkværdige Ord:
 „Det var de preussiske Skolelærere, der vandt Slaget ved König-
 grätz“. Dermed mente han, at den Overlegenhed, den preussiske
 Soldat havde lagt for Dagen over den østerrigske, i første Række
 skyldtes hans højere og fuldkomnere Skoleuddannelse. — For et
 Par Aar siden skrev Verdens første Blad „The Times“ i et An-

fald af Bekymring over den stadig skarpere Konkurrence, som den tyske Handel og Industri bereder England: „Tyskland er blevet stærkt derved, at det har holdt Kundskab i Ære. Det moderne Tysklands Feltraab har været Ordet „Videnskab“, den nøjagtige Viden om Tingene. Tysklands store Nationalværk har været alle Samfundsklassers Opdragelse og Udrustning med den højest mulige Dannelse. For tredive Aar siden hed det sig, at det var den preussiske Skolelærer, der vandt de tyske Sejre, thi man erkendte, at Arbejdet i Skolestuen gjorde sig betalt i Felten og i Kugleregnet. Men siden den Gang har det ogsaa gjort sig gældende paa Verdensmarkedet.“

Det blev ikke forundt den danske Skolelærer at vinde Sejre ved Danevirke og Dybbøl. Maatte det til Gengæld nu falde i hans Lod at medvirke til, at den danske Ungdom kan gaa velrustet og veløvet ud over Jorden for sejrrikt at deltage i den store fredelige Vædestrid mellem Folkeslagene paa Verdenshavene og i fremmede Verdensdele. Vi har ikke i Sinde at erhverve Kolonier — Fortiden skræmmer —, men vi ønsker gerne, at vor Ungdom skal være med til at erobre Danmark en, om end kun lille, „Plads i Solen“. Dertil kræves gode Vaaben, og de skal for en stor Del smeddes i de danske Handelsskoler.

Handelsskolen i Odense

begyndte sin Virksomhed den 3die Januar 1877. Tanken om at oprette en Skole for unge Handelsmænd opkom hos mig ved, at der kom til mig ret mange Kommiser for at tage Undervisning i de rent elementære Fag: Alm. Regning og Dansk, samt Tysk og Engelsk. Det forekom mig, at det maatte være saare ydmygende for disse unge Mennesker at skulle søge Undervisning i saadanne Fag, som de efter min Formening burde kunne, *inden* de blev Kommiser, og Tanken ledtes derfor ganske naturligt hen paa at faa fat i Lærlingene for at raade Bod paa dette uheldige Forhold. Ligesaa selvfølgelig var det da, at Undervisningen for disse, dersom man skulde have Haab om at faa fat i dem, maatte gøres billig, og at Undervisningen maatte foregaa om Aftenen. Dermed var Skolens Præg som *Aftenskole* givet.

Først og fremmest var det da magtpaaliggende at byde Lærlingene Undervisning i de allernødvendigste Fag: Dansk, Regning og Skrivning, der maatte fordeles paa 3 Aftner om Ugen, medens de 3 andre Søgnedagsaftner skulde benyttes til Hjemmearbejde. Paa denne Maade var altsaa 1ste Klasse færdig.

Ved Samtaler med mine Elever lærte jeg, at mange af de unge Mennesker af Byens Handelsstand gjerne vilde lære Sprog, naar Undervisningen kunde bydes tilstrækkelig billig. Til 1ste Klasse føjedes derfor en 2den Klasse, hvori der kun skulde undervises i Tysk og Engelsk; 3 ugentlige Timer til hvert af Sprogene, fordelte paa 3 Aftner om Ugen.

Da imidlertid et saa vigtigt Fag som Bogholderi ikke burde mangle ved en Handelsskole, føjedes en 3die Klasse til Planen

med 4 ugentlige Timer til Bogholderi og 2 Timer til Fortsættelse af den i 2den Klasse paabegyndte Sprogundervisning.

Hele Skoleplanen var nu for saa vidt færdig; der manglede kun at bestemme *Varigheden* for Undervisningen hvert Aar. Ved Samtale med forskellige dels ældre dels yngre Forretningsmænd kom jeg til det Resultat, at det ikke kunde nytte at begynde med for store Ønsker m. H. t. Varigheden, og med Sorg maatte jeg reducere de ønskede 8 Maaneder til 4 (Januar—Maj), hvad der bragte mig noget i Tvivl om Betimeligheden af at begynde en saadan Skole, idet der i saa kort Tid kun vilde kunne naas et rent *Minimum* i hvert af de paagældende Fag, lige lidet tilfredsstillende for Elever som for Lærere.

Tilfældigvis kom jeg til for afdøde Købmand F. Christoffersen, som den Gang sad i Handelsforeningens Bestyrelse, at udtale mig om min Plan. Han bad om at laane denne for at gøre sig bekendt med den. I Stedet for at faa den tilbage fik jeg fra den herværende Handelsforenings Bestyrelse skriftlig Anmodning om at komme til Stede i et Bestyrelsesmøde og for Bestyrelsen „at udtale mig om den Handelsskole, den havde erfaret, jeg agtede at oprette“. Dette gjorde jeg ogsaa, og Planen vandt Billigelse. Paa et senere afholdt Medlemsmøde fandt Planen ogsaa Tilslutning.

Der blev da paa dette Møde (December 1876) vedtaget, at Handelsforeningen ikke skulde optræde som Skoleholder men overlade denne Sag til det private Initiativ*, at Foreningen vilde indstille den af den i nogle Aar drevne Handelsskole, naar jeg vilde oprette en saadan, og at Foreningen vilde støtte mig ved at medvirke til at skaffe Skolen Tilgang af Elever, et Løfte, den troligt har holdt, trods Ægen dermed forbunden Ulejlighed og Tidsspilde for D'herrer Bestyrelsesmedlemmer.

Der var imidlertid blevet „hentet“ 24 Elever til 1. Klasse, og Skolen begyndte, som foran nævnt, den 3die December 1877.

Lokale fik jeg ved afdøde Skoleinspektør Torups Velvillie i den gamle Drengborgerskole, der laa, hvor nu den søndre Fløj af Raadhusbygningen staar.

* Ligesom i Odense ere Handelsskolerne i de større Provinsbyer oprettede og drevne af Privatmænd, saaledes i Aalborg, Aarhus, Viborg, Horsens m. fl.

Den første Vinter gik imidlertid, og for at give Handelsforeningen Lejlighed til at undersøge, om Skolen havde arbejdet tilfredsstillende, og af Erkendtlighed for Foreningens Virksomhed med at skaffe Skolen Tilgang, indbød jeg Foreningens Bestyrelse til at overvære Eksamen og deltage i Bedømmelsen af Elevernes Præstationer ved to af Foreningen til hvert Fag valgte Censorer, medens Skolen kun deltog i Bedømmelsen ved Fagets Lærer. Jeg gav paa den Maade Handelsforeningen den største Indflydelse ved Bedømmelsen, et Forhold, som næppe er kendt ved nogen anden privat Skole saalidt som ved Statsskolerne, hvor Forholdet er een fremmed Censor og to fra Skolen.

Jeg haabede ved denne Ordning at vise Handelsstanden, at Skolen lod Standens egne Repræsentanter afgøre, om der arbejdedes saaledes, at D'herrer Principaler kunde betro Skolen Lærlingene, og jeg har ingensinde fortrudt denne Ordning.

Skolen arbejdede nu videre efter den foran anførte Plan. I 1878 blev der 2 Klasser, og i 1879 kom 3die Klasse til. Det blev imidlertid efterhaanden klart, at 4 Maaneders Undervisning var for lidt. Jeg indførte derfor i 1883 en 5 Maaneders Undervisning, nemlig fra 1ste Oktober til 1ste April, dog saaledes, at December Maaned — af Hensyn til Forretningernes Terminstravlhed, Juleudstillinger og Julen — blev forbigaaet. (I de fleste af Landets andre Handelsskoler undervises der ogsaa i December.)

Da der fra forskellige Forretninger udtaltes det ønskelige i, at Eleverne kunde faa Lejlighed til paa Skolen at lære Kalkulation, blev dette Fag i 1888 indført i 3die Klasse med 2 Timer om Ugen. Skolepengene blev dog ikke forhøjede, da Handelsforeningen tilbød at yde et Tilskud paa 100 Kr. om Aaret til dette Fag.

I 1893 blev Vekselret optaget som selvstændigt Fag i 3die Klasse.

Da Byens Forretninger i 1898 indførte Lukning Kl. 8 om Aftenen, blev Forholdene for Handelsskolens Trivsel gunstigere. Skoletiden forlængedes til 1ste Maj (altsaa til 6 Maaneder); samtidig nedsattes Skolepengene med $\frac{1}{3}$. I 1899 blev endelig Skoletiden forlænget til 7 Maaneder (1ste September til 1ste Maj ÷ December), saa at Odense Handelsskole nu har naaet den samme Undervisningstid som Landets fleste andre Handelsskoler. (Nogle

have dog 8 Maaneders Undervisning.) For at imødekomme D'herrer Principaler, saa at Eleven ikke behøvede at forsømme sin Gerning i Forretningen, og i Haab om derved at undgaa den saa uheldige Kommen-for-sent, forlagdes Undervisningen til Kl. 8—10 (tidligere 7^{1/2}—9^{1/2}).

Den vundne Forøgelse af Tid benyttedes til i 3die Klasse at indføre Konto-Kurant. I 1ste Klasse styrkedes de Fag, hvori der undervistes, samtidig med at Handelskorrespondance indførtes. I 2den og 3die Klasse udvidedes Undervisningen i Tysk og Engelsk ret betydeligt.

Fra 1901 har Handelsskolen i Odense sluttet sig til den for samtlige Provinser gældende fælles Undervisningsplan og staar nu under Statens Tilsyn og Kontrol. Examen efter denne Fællesplan vil her ved Skolen første Gang blive afholdt i 1904. Opgaverne blive ens over hele Landet, og Bedømmelsen af samtlige skriftlige Besvarelser foretages af en fælles Eksamenskommission, der udsteder et ensartet Eksamensbevis for samtlige Provinsskolars Eksaminander.

Ved Forandringen af Skoleplanen benyttedes Lejligheden til at imødekomme flere Forretningers Ønske om at undgaa Undervisningen om Fredagen. Denne er i Aar bortfaldet i 1ste Klasse og falder til næste Aar bort i 2den Klasse; i 3die Klasse har der ingensinde været Fredagsundervisning.

Den fremtidige Plan (Normalskole-Planen) ser saaledes ud:

I Klasse:	Dansk	3	Timer	ugl.	ialt	c. 80	Timer
	Regning	2	"	"	"	c. 54	"
	Skrivning	1	"	"	"	c. 27	"
							c. 160 Timer.
II Klasse:	Dansk	2	"	"	"	c. 54	Timer
	Regning	2	"	"	"	c. 54	"
	Handelsret	1	"	"	"	c. 27	"
	Vekselret	1	"	"	"	c. 27	"
							c. 160 Timer.
III Klasse:	Dansk	1	"	"	"	c. 27	Timer
	Regning	2	"	"	"	c. 54	"
	Bogholderi	3	"	"	"	c. 84	"
							c. 160 Timer.

Dansk indbefatter: Retskrivning, Analyse, Handelskorrespondance.

Regning indbefatter: Alm. Handels-Regning, Vekselregning, Kalkulation og Konto-Kurant.

Bogholderi indbefatter: Dobbelt Bogholderi.

I Normalskoleplanen er, som det vil ses, ikke indbefattet Sprog. Da man imidlertid i Nutiden maa anse fornemlig Tysk og Engelsk for absolut nødvendige for Købmanden, vil der i 2den og 3die Klasse blive lagt 2 Timer til om Ugen til nævnte Sprog, saa at Elever, der ikke før have lært Sprog, her kunne faa Begyndelsesgrundene; de kunne da fortsætte deres Uddannelse i en IV Klasse, hvori der kun vil blive undervist i Tysk og Engelsk, 6 Timer om Ugen.

I denne Klasse ville saadanne Elever kunne optages, der have tilstrækkelige Forkundskaber i Sprog.

Det vil derfor blive nødvendigt, at Eleven, dersom han skal gennemgaa baade Normalskolen (de 3 første Klasser) og tillige Sprogklassen (IV Kl.), maa besøge Skolen 4 Vintre, og det maa derfor tilraades D'herrer Principaler, at deres Lærlinge begynde Skolen **straks, de komme i Lære.**

Skolen har stadigt haft Lokaler i Byens Drengborgerskole, som altid af Byraadet beredvilligt er stillet til Skolens Disposition mod Afholdelse af Udgiften til Belysning og Lokalernes Rengøring efter Afbenyttelsen.

Fra 1890 har Skolen af Indenrigsministeriet faaet tilstaaet et Tilskud paa 200 Kroner om Aaret; dette forhøjedes i 1886 til 400 Kr. og i 1895 til 500 Kr. Da der imidlertid fremkom flere og flere Handelsskoler omkring i Landet, uden at det paa Finansloven bevilgede Beløb steg i samme Forhold, formindskedes det i 1897 til 400 Kr. og i 1899 til 300 Kr. De sidste to Aar er det atter steget til 500 Kr., som udelukkende har været anvendte til Fripladser for værdige og trængende Elever. Disse Fripladser bortgives af Handelsforeningen.

Indtil 1893 skænkede Handelsforeningen Skolen 100 Kr. aarligt til Fripladser.

Det foranførte er nu i korte Træk Odense Handelsskoles Historie i de henrundne 25 Aar. Da den oprettedes, havde den intet Forbillede at gaa efter, saa det kunde ikke undgaas, at den fra Begyndelsen i flere Retninger maatte gaa forsøgsvis frem. Det varede dog ikke længe, inden den vandt Fasthed, og derefter arbejdede den stadigt med det Maal for Øje, som nu er naaet: at kunne give Eleverne en tidssvarende og en efter Omstændighederne saa fyldig og grundig Undervisning, som det overhovedet er muligt at give i en Aftenskole, hvis Elever har været beskæftigede i Forretningen den hele Dag.

En Hæmsko for Undervisningen er og har det hele Tiden været, at Eleverne komme for sent eller helt forsømme en eller flere Aftners Undervisning. Da Tiden i det hele er saa knapt tilmaalt, og da Undervisningen for hver Time skrlder frem efter en bestemt forud lagt Plan, er det indlysende, at den Elev, der kommer for sent eller endog helt udebliver fra Undervisningen, vil komme tilbage, men ikke alene han, men **hele Klassen lider ved den enkeltes Forsømmelse**. Det er derfor min Bøn til D'herrer Principaler, at lade deres Lærlinge gaa saa betids fra Forretningerne, det drejer sig jo kun om 5, højst 10 Minuter, — at de kunne være i deres Klasse *præcis Kl. 8*, ligesom jeg beder baade for Sagens, Skolens og Elevernes egen Skyld, **kun i yderste Nødstilfælde** at lade Eleven forsømme. Den Elev, der kommer tilbage i Undervisningen, vil i Almindelighed ikke kunne indhente det forsømte. Det gaar med ham som med et Menneske, der forlader et Jærnbanetog i Fart; om han aldrig saa gerne vil, — forudsat at han forbliver uskadt —, kan han ikke atter indhente Toget og komme med igen, og Toget tør ikke stanse, da det saa ikke vil kunne naa sit Bestemmelsessted i rette Tid.

Handelsstanden i Odense har jo et godt Navn Landet over. Giv da ogsaa de unge Lejlighed til at forskaffe sig et godt Navn, saa at de Elever, der dimitteres fra Handelsskolen i Odense, kunne blive regnede blandt de bedste og derved kaste Glans tilbage paa Odense Handelsstand som deres Forbillede og Læremester.

Inden jeg slutter disse Linier, føler jeg Trang til at udtale en hjertelig Tak til hver den, der har støttet mig i mine Bestræbelser for at gavne og højne den Stand, hvis Ungdom jeg nu i

25 Aar har søgt at bidrage mit til at udruste, i aandelig Henseende, med Midler til den Kamp for Tilværelsen, der Dag for Dag bliver haardere.

Jeg tillader mig at henvende denne Tak til

Odense Handelsstand,

Odense Handelsforening med dens forskellige **Bestyrelser**, disses **Formænd** og **Sekretærer** samt de **Herrer**, der have fungeret som **Censorer**,

Odense Byraad med dets **Skoleudvalg** og **Skoleinspektører**,

Indenrigsministeriet

og sidst, men ikke mindst, til mine trofaste, samttighedsfulde og utrættelige

Medlærere, saavel tidligere som nuværende.

Hjertelig Tak!

Odense i December 1901.

Vald. Petersen,

Forstander.

Oversigt over Handelsskolens Udvikling fra 1877—1902.

Aar.	Skolens Varighed pr. Aar.	Klasser.	Time- Antal.	Elev- Antal.	Elev- Timer pr. Klasse.	Elev-Timer i alt.
1877	4 Maaneder	I	96	24	2304	2304
78	"	I	96	15	1440	3456
	"	II	96	21	2016	
79	"	I	96	24	2304	4224
	"	II	96	9	864	
	"	III	96	11	1056	
80	"	I	96	24	2304	4512
	"	II	96	16	1536	
	"	III	96	7	672	
81	"	I	96	12	1152	3552
	"	II	96	15	1440	
	"	III	96	10	960	
82	"	I	96	17	1632	3456
	"	II	96	7	672	
	"	III	96	12	1152	
83	"	I	96	24	2304	3456
	"	II	96	11	1056	
	"	III	96	1	96	
83—84	5 Maaneder	I	120	20	2400	5520
	"	II	120	19	2280	
	"	III	120	7	840	
84—85	"	I	120	14	1680	4920
	"	II	120	13	1560	
	"	III	120	14	1680	
85—86	"	I	120	18	2110	4680
	"	II	120	13	1560	
	"	III	120	8	960	

Aar.	Skolens Varighed pr. Aar.	Klasser.	Time- Antal.	Elev- Antal.	Elev- Timer pr. Klasse.	Elev-Timer i alt.
1886—87	5 Maaneder.	I	120	20	2400	5280
	”	II	120	14	1680	
	”	III	120	10	1200	
87—88	”	I	120	13	1560	4200
	”	II	120	16	1920	
	”	III	120	6	720	
88—89	”	I	120	16	1920	4640
	”	II	120	12	1440	
	”	III	160	8	1280	
89—90	”	I	120	14	1680	4720
	”	II	120	12	1440	
	”	III	160	10	1600	
90—91	”	I	120	19	2280	5240
	”	II	120	14	1680	
	”	III	160	8	1280	
91—92	”	I	120	9	1080	4600
	”	II	120	12	1440	
	”	III	160	13	2080	
92—93	”	I	120	18	2160	5240
	”	II	120	11	1320	
	”	III	160	11	1760	
93—94	”	I	120	11	1320	5720
	”	II	120	18	2160	
	”	III	160	14	2240	
94—95	”	I	120	20	2400	5480
	”	II	120	11	1320	
	”	III	160	11	1760	
95—96	”	I	120	20	2400	6160
	”	II	120	14	1680	
	”	III	160	13	2080	
96—97	”	I	120	14	1680	5960
	”	II	120	13	1560	
	”	III	160	17	2720	
97—98	”	I	120	17	2040	6120
	”	II	120	16	1920	
	”	III A	144	9	1080	
	”	III B	144	9	1080	11760
98—99	6 Maaneder.	I A	144	21	3024	
	”	I B	144	21	3024	
	”	II	144	21	3024	
	”	III	192	14	2688	a

Aar.	Skolens Varighed pr. Aar.	Klasser.	Time- Antal.	Elev- Antal.	Blev- Timer pr. Klasse.	Elev-Timer i alt.
99—1900	7 Maaneder.	I A	168	16	2688	14840
	”	I B	168	16	2688	
	”	II	168	35	5880	
	”	III	224	16	3584	15960
1900—1	”	I A	168	19	3192	
	”	I B	168	19	3192	
	”	II	168	33	5544	19824
	”	III	224	18	4032	
1901—2	”	I A	168	18	3024	
	”	I B	168	18	3024	19824
	”	II	168	42	7056	
	”	III A	224	15	3360	
	”	III B	224	15	3360	

Fortegnelse
over
Handelsforeningens Formænd
siden 1877.

<i>Prøvensen, M.</i> , Bankdirektør, R.,	1875—1880
<i>Bierfreund, Lor.</i> , Bankdirektør, R.,	1880—1887
<i>Esmann, E. F.</i> , Grosserer, Etatsraad, R.,	1887—1897
<i>Schnakenburg, Carl</i> , Grosserer, R.,	1897

Fortegnelse
 over
Handelsforeningens Sekretærer
 siden 1877.

<i>Rode, Sev.</i> , Købmand (nu Dampskibsekspeditor),	1877—1887
<i>Holbech, Alfred</i> , Grosserer,	1887—1891
<i>Schnakenburg, Carl</i> , Grosserer, R. (nu Formand),	1891—1897
<i>Rasmussen, Sophus</i> , Grosserer, Konsul, R.,	1897

Fortegnelse

over

DE LÆRERE,

der have undervist ved Handelsskolen i Odense.

...

<i>Andersen</i> , Hans Nikolaj, Prokurist, Bogholderi & Vekselret,	1893—95
<i>Christensen</i> , Knud, Lærer (nu Overlærer i Aarhus),	Regning, alm. Handels- 1879—86
<i>Høeg</i> , Albert, Bankkasserer, (nu Bankdirektør),	Bogholderi & Vekselret, 1879—93
<i>Jensen</i> , Hans Ernst, Lærer (død 1889),	Dansk Stil, 1885—89 Skrivning, 1885—89
<i>Jensen</i> , Jens Peter, cand. phil., Lærer,	Dansk Stil, 1897 Dansk Analyse, 1899
<i>Klavsen</i> , Poul, Lærer, Translatør,	Regning, alm. Handels 1886 Kalkulation, 1888 Kontokurant, 1899
<i>Lund</i> , Johan, Lærer,	Regning, alm. Handels 1877—79
<i>Løve</i> , Johannes, Lærer,	Skrivning, 1877—85 Dansk Stil, 1879—85
<i>Petersen</i> , Vald., Lærer, Forstander,	Dansk Stil, 1877—79 Dansk Analyse, 1877—99 Tysk, 1878 Engelsk, 1878
<i>Rasmussen</i> , Axel J., Lærer,	Dansk Stil, 1889—97 Skrivning, 1889—97
<i>Stamer</i> , Wilh., Bogholder,	Bogholderi & Vekselret, 1895
<i>Zeberg</i> , P. N., Sergeant.	Skrivning, 1897
<i>Aaderup</i> , Lærer,	Skrivning, 1890 91

Fortegnelse

over

de Elever, der have besøgt Handelsskolen i Odense

fra 1877—1902.

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
1877.			
1	Aagaard, Jørgen	P. Preisler	1 2
2	Andersen, Hans Nikolaj	Wilh. R. Maegaard	1 2 3
3	Asplund, Christian	Materialist Starup	1
4	Barfoed, Henrik	Brødr. Schnakenburg	1 2
5	Christensen, Jørgen	Sophus Holm	1
6	Clausen, Johan	Th. Pagh	1 2 3
7	Hardt, Axel	P. K. Bang	1 2
8	Holst, Ludvig †	Severin Hansen	1
9	Jensen, Christian	Joh. Waidtløv	1 2 3
10	Jensen, Jens	A. Schütten & Co.	1 2 3
11	Jørgensen, Hans	Severin Rode	1 2 3
12	Knutzen, Sylvius	F. Knutzen	1 2
13	Krüger, Søren	Etatsr. W. Petersen	1 2
14	Madsen, Rasmus	Chr. Rasmussen, Tverg.	1 2 3
15	Mortensen, Jacob	N. Jørgensen	1 2 3
16	Mose, Rasm. Jensen	Brødr. Poulsen	1 2
17	Nielsen, Hans	Laurits Andersen	1
18	Ottosen, Lauritz	Cl. Limkilde	1 2
19	Petersen, Hans	Wilh. Spøhr	1
20	Petersen, Peter	N. Chr. Hansen	1 2
21	Rasmussen, Knud	F. Knutzen	1 2 3
22	Rasmussen, Peter	Frydendahl	1 2 3
23	Sørensen, Jens	Carl Christoffersen	1 2 3
24	Thidemann, Christian	P. M. Waidtløv	1 2 3
1878.			
25	Detlefsen, Sofus	Chr. Andersen, jun.	1 2 3
26	Gundestrup, Johannes	F. Østergaard	2 3

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
27	Hansen, Emil	P. M. Waidtløv	1 2
28	Hansen, Hans Jørgen	Wilh. R. Mægaard	1
29	Henriksen, Hans	Jul. Koefoed	1
30	Jensen, Hans Peter	J. P. Hansen & Co.	1
31	Johansen, Johannes	J. F. Andersen	1
32	Knudsen, Christian	Isenkr. Ahlstrøm	1 2 3
33	Knudsen, Søren	Ingvard Sand	1 2
34	Krarup, Christian	H. P. Henriksen	1
35	Larsen, Niels	Brødr. Baumgarten	1
36	Nielsen, Carl	Joh. Waidtløv	1 2 3
37	Rasmussen, Garibaldi	Wilh. Stahncke	1 2 3
38	Rasmussen, Harald	Th. Pagh	2
39	Schmidt, Anton	Chr. Voigt	1
40	Svending, Rasmus	Frydendahl	1
41	Wittrock, Christian	Chr. Clemmensen	1 2 3
1879.			
42	Brixen, Niels	Søren Møller	1 3
43	Hansen, Jakob	Ingvard Sand	1
44	Hansen, Hans	L. B. Jürgensen	1
45	Hansen, Harald	Th. Pagh	3
46	Hansen, Peter	Etatsraad W. Petersen	1 2 3
47	Hansen, Tom	P. Preisler	1 2 3
48	Heie, C. S.	Ignatz Breum	1 2
49	Jeppesen, Peter	P. K. Bang	1 2
50	Jepsen, Martin	Jens Nielsen	1
51	Jørgensen, Jørgen Anders	Lausen & Michélsen	1 2 3
52	Jørgensen, Jørgen	Rasm. Holbeck & Søn	1
53	Jørgensen, Peter	A. C. Kofod	1
54	Knudsen, Karl	O. Baumgarten	1 2 3
55	Larsen, Peter	H. Larsen	1
56	Larsen, Christian	St. Jørgensg.s Kolonialh.	1 2
57	Larsen, Lars	Lauritz Andersen	1
58	Nielsen, Vilhelm	Chr. Andersen, jun.	1 2 3
59	Nissen, Alexander	Emil Gædecken	1 2 3
60	Pade, Ambrosius	P. Jørgensen & Sønner	2 3
61	Petersen, Knud	Kingo Petersen	1 2
62	Rasmussen, Hans	Raadmand Boesen	1
63	Reumert, Sofus	Vett & Wessel	1 2
64	Schreiber, Johannes	la Cour & Tychsen	1 2 3
65	Schütten, Christian	A. Schütten & Co.	1

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
66	Stærmose, Vilh. Hansen	Joh. W. Schrøder	1 2 3
67	Sørensen, Harald	Vett & Wessel	2
68	Wartmann, Carl	E. F. Esmann	1 2
1880.			
69	Andersen, Arnold	Ignatz Breum	1 2
70	Andersen, Christian	Wald. Hansen	1 2 3
71	Andersen, Jens Peter	Chr. Faber	1 2 3
72	Bahnon, Jens	Joh. Waidtløv	1 2 3
73	Berg, Vilhelm	N. Chr. Hansen	1
74	Braunstein, Otto	H. C. Andersen	1
75	Christiansen, Christian	C. T. & P. Jensen	1
76	Dichmann, Steffen	Isenkr. Sillo	1 2 3
77	Gravesen, Chr.	Lauritzen	1 2 3
78	Hansen, Albert	Søren Møller	2 3
79	Hansen, Hans Jørgon	Wilh. R. Maegaard	2 3
80	Hansen, Rasmus	Sev. Hansen	1
81	Jeppesen, Hans	P. M. Waidtløv	1 2
82	Jørgensen, Peter	Rasm. Holbeck & Søn.	1 2
83	Larsen, Rasmus	S. Chr. Lange	1 2 3
84	Lange, Frederik	L. B. Jørgensen	1 2 3
85	Larsen, Niels	Jens Bech	1
86	Møller, Lauritz	Jørg. Nielsen	1
87	Nielsen, Alex. Fr. Theodor	I. G. Andersen	1
88	Nielsen, Fritz	P. C. Petersen	1
89	Nielsen, Peter	Frydendahl	1 2 3
90	Nielsen, Søren	Østergaard	1
91	Nisted, Osvald	A. Petersen	1
92	Petersen, Morten	Brd. Schiøtz	1 2
93	Steffensen, Lars	F. Knutzen.	1 2 3
94	Stokkebye, Peter	Sev. Rode	1 2
95	Tange, Vilhelm	Wilh. R. Maegaard	2 3
1881.			
96	Allerup, Harald	la Cour & Tychsen	3
97	Andersen, Anders	Frydendahl	1 2
98	Andersen, Carl	Springer	1
99	Andersen, Emil	N. Jørgensen	1 2 3
100	Carstens, Daniel	Wilh. Løngreen.	1
1	Hansen, Hans	Tobaksf. Windel.	1 2
2	Hansen, Lauritz	C. C. Bencke.	1

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
103	Jensen, Peter	Chr. Rasmussen	1 2
4	Mogensen, Niels	Lauritz Hansen	1
5	Nielsen, Rasmus	Wilh. Spøhr	1
6	Plato, Chr. M.	Chr. Clemmensen	3
7	Poulsen, Niels	Laur. Andersen	1
8	Rasmussen, Johannes	P. Preisler	1 2
9	Schmidt, Lorentz	Peter Schmidt	1
10	Stampe, Hénrik	J. F. Andersen	1
11	Wisborg, Frederik	Rasm. Hansen	1
1882.			
12	Anderschou, Jørgen Carl	P. Simonsen	1
13	Bang, Hans Oluf	Sparekassedir. Helweg	1
14	Clausen, Claus Henrik	Jul. Petersen	1 2
15	Fich, Carl Andreas Victor	Sander Kæhne	1 2
16	Gotfredsen, Karl	Chr. Andersen, jun.	1 2 3
17	Hansen, Hans Chr.	Sev. Hansen	2 3
18	Hansen, Lars Peter	Carl Christoffersen	1 2 3
19	Jensen, Otto Carl	Vett & Wessel	1
20	Molzen, N. P. G. Cl.	Wilh. R. Maegaard	1 2 3
21	Nielsen, Søren Marius	Th, Pagh	1
22	Nielsen, Marius Henrik	Foderstofforretningen	1
23	Nielsen, Niels Christian	Joh. W. Schrøder	1
24	Petersen, Ludvig Valdemar	Chr. J. Nielsen	1
25	Rasmussen, Hans Chr.	Svensden	1
26	Ravn, Hans Jørgen	Brødr. Schnakenburg	1
27	Schütten, Joh. Rudolf	A. Schütten & Co.	1 2
1883.			
28	Andersen, L. Fr. C. M.	Ahlstrøm	1 2 3
29	Andersen, Sofus Valdemar	Wilh. Longreen	1
30	Dorch, Elias	H. Larsen	1 2 3
31	Fich, Andreas E.	Rs. Nielsen	1 2
32	Fog, Simon Peter	Ignatz Breum	1
33	Frederiksen, E. A. A.	Søren Møller	1
34	Hansen, Chr. L.	Jens Nielsen	1
35	Hansen, H. J.	la Cour & Tychsen	1 2 3
36	Hansen, H. M.	Chr. Andersen	1
37	Henrichsen, Niels Chr.	Joh. Waidtløv	1 2 3
38	Henrichsen, Henrik Olsen	Ferd. Petersen	1 2
39	Jeppesen, Martin	Jernstøb. Rasmussen	2 3

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principial.	Gennem-gaaet Kl.
140	Jørgensen, Anders P,	E. F. Esmann	1 2 3
41	Jørgensen, Lauritz	Materialist Starup	1
42	Larsen, C. A. H.	Jak. Limkilde	1 2
43	Larsen, Jørg. Nikolaj	Clemens Limkilde	1 2 3
44	Nielsen, L. A. M.	Chr. Petersen	1
45	Nielsen, Marius	S. Chr. Lange	2 3
46	Nielsen. Niels Christian	Joh. W. Schrøder	1
47	Nielsen, N. P.	F. Kúster	1 2
48	Nielsen, Søren Marius	Carl. Christoffersen	1
49	Nielsen, Valdemar	P. Preisler	1 2 3
50	Petersen, Frederik	P. M. Waidtløv	2 3
51	Petersen, Jørgen Jakob Rudolf	P. Jørgensen & Sønner	1 2 3
52	Rasmussen, Hans	P. Møllmann	1
53	Rasmussen, Hans Peter	Hjorth & Thomsen	1
54	Torup, Oluf A.	Brødr. Schnakenburg	1
1883—84.			
55	Adolfsen, Peter Lauritz †	Vilh. Larsen	1 2 3
56	Andersen, Lauritz	J. F. Andersen	2
57	Andersen, Niels	Chr. Petersen	1 2
58	Axelsen, Jens Peter	S. Chr. Lange	1 2 3
59	Bender, Hans Andreas	L. B. Júrgensen	1 2
60	Bie, Vilhelm	P. M. Waidtløv	2 3
61	Boye, Frederik	Frydendahl	1 2 3
62	Christianser, Joh.	O. P. Jørgensen	1
63	Christiansen, Oscar	Wilh. Stahncke	1
64	Christiansen, Oswald	Wilh. Stahncke	1
65	Clausen, Hans	Carl L. Hansen	1
66	Dinsen, Thorwald	Fabricius	1
67	Dyrbye, Martin	Chr. Petersen	1
68	Fahnøe, Iver	Joh. W. Schrøder	2
69	Friis, Carl	Vald. Nielsen	1 2
70	Hansen, Hans Frederik	Konsul Mogensen	1
71	Jørgensen, Jørgen	Rasm, Nielsen	1 2 3
72	Larsen, Lauritz Vedel-	Marius Jensen	2 3
73	Lauritzen, Hermann	P. Simonsen	1
74	Møller, Peter	Wilh. R. Mægaard	1 2
75	Neidthardt, Harald	Ed. Hansen	1
76	Nielsen, Jens	Svensen	1
77	Nielsen, Marius	S. Chr. Lange	2

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.	
178	Nielsen, Niels	Fabricius	1	
79	Olsen, Emil	G. Winther	1	
80	Overbye, C.	Vett & Wessel		2
81	Petersen, Hans Jakob	Chr. Hansen	1	
82	Rasmussen, Hans	Møllmann	1	
83	Rasmussen, Niels	Chr. Rasmussen	1	2
84	Rosenlund.	Skamby Kolonialhandel		3
85	Sørensen, Victor.	Sev. Rode.		3
1884—85.				
86	Bang, Carl Christian	Brd. Schnakenburg		3
87	Christensen, H. Chr.	Cl. Limkilde	1	2
88	Dreyer, Hans Peter	Sev. Rode	1	2
89	Hansen, Hans Christian	H. C. Andersen	1	
90	Jensen, Henning	P. C. Petersen	1	2
91	Jørgensen, Capor	N. Jørgensen	1	2 3
92	Justesen, Anders P.	C. C. Bencke.	1	2
93	Knudsen, Christian	Rasm. Holbech & Søn		3
94	Larsen, Christian	F. Küster	1	2
95	Loehr	A. Thyboe	1	
96	Mair, James	Tobaksfabr. A. Jensen	1	2 3
97	Nielsen, Carl Christian	Jærnstøber Allerup	1	2 3
98	Nielsen, Frederik	Grønlund	1	
99	Nielsen, Jørgen	A. Christiansen	1	2 3
200	Olsen, Chr. S.	Gartner Olsen	1	
1	Ortmann, Carl †	A. Schütten & Co.	1	2 3
2	Petersen, Emil	P. Breum	1	
3	Petersen, Syberg	Joh. Valeur		3
4	Rasmussen, Edward	Hugo v. d. Lieth		2
5	Rasmussen, M.	Wilh. R. Maegaard		3
6	Rolin, P.	P. Christiansen	1	
7	Tandberg	Dampmøllen		2
8	Wagner, Hans	Sev. Hansen		2 3
9	Wisborg, Oluf	Ludv. Lorentzen	1	2
1885—86.				
10	Aggeboe, Edvard	Sev. Hansen	1	
11	Andersen, Peter	Vestergades Jærnsforretn.	1	2 3
12	Bramming, Chr.	Marius Jensen	1	
13	Duch, Henrich	Klingenb.s Manufakturff.	1	
14	Fabricius, Jakob	Kingo Petersen	1	2

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
215	Gress, Carl	Carl Eriksen	1 2
16	Hansen, Christian	Chr. Petersen	1
17	Jensen, Carl	Konsul Mogensen	1 2
18	Jørgensen, Niels Peter	I. F. Andersen	1 2
19	Jørgensen, Ole	Joh. W. Schrøder	1
20	Julin, Ernst	Chr. Winter	1
21	Kaas, Sigismund †	Vett & Wessel	2 3
22	Kjærtinge, Hans	Chr. Sørensen	3
23	Larsen, Hans	P. Preisler	2
24	Nielsen, Hans Christian	Fyns Gødningsforretn.	1 2 3
25	Nielsen, Vilhelm	Chr Andersen, sen.	1
26	Petersen, Georg	Emil Gædeken	3
27	Petersen, Jørgen	E. Stokkebye	1 2 3
28	Petersen, Peter	Joh. W. Schrøder	1 2
29	Rasmussen, Georg †	C. T. & P. Jensen	1 2 3
30	Svennevig, Christian	H. Waidtløv	1 2
31	Waidtløv, Henry	P. M. Waidtløv	2 3
1886—87.			
32	Almind, Peter	N. I. Nielsen	1
33	Andersen, Jens Wilhelm	P. Preisler	3
34	Christoffersen, Olaf	Guldsm. Christoffersen.	2 3
35	Dannesboe, Chr.	Carl L. Hansen	1
36	Edwardsen, Morten	Chr. Nielsen	1 2 3
37	Frederiksen, Søren	Fabricius	2
38	Grønning, Georg	Rasm. Holbech & Søn	1 2 3
39	Gress, Ferdinand	P. Breum	1 2 3
40	Hansen, Elias	Kreditforeningen	1 2 3
41	Hansen, Hans	C. C. Bencke	1 2
42	Jensen, J. Christian B.	St. Jørgensg. Kolonialh	1
43	Jørgensen, Fritz	Ignatz Breum.	1
44	Jørgensen, Jørg. Edward	I. F. Andersen	1 2
45	Jørgensen, Rasmus	Carl Christoffersen	1 2 3
46	Korup, Niels	Sparekassen	1 2
47	Lange, Carl	Th. Pagh	1
48	Madsen, Frederik	Rs. Nielsen	1 2
49	Mortensen, Jak.	Th Kjerulff	1 2 3
50	Petersen, Christian	Carl F. Bang	1
51	Rasmussen, Lars	Wilh. R. Maegaard	1 2
52	Rasmussen, Rasmus	F. Küster	1
53	Scharff, Johan	Ahlstrøm	1 2 3

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.	
254	Waidtløv, Georg	P. M. Waidtløv		3
55	Wilkens, P. A. C. P.	Thorvaldsen	1 2	
1887—88.				
56	Frederiksen, Albert	Munke Mølle		3
57	Frydendahl, Knud	W. Løngreen	1 2	3
58	Hansen, Hans Jørgen	H. Baumgarten	1	
59	Hansen, Hans Peter	G. Henningsen	1 2	
60	Hansen, Martin	J. F. Andersen	1 2	3
61	Hansen, Niels Peter	Rs. Nielsen	1 2	3
62	Henningsen, Marius Ludvig	P. C. Petersen	1 2	
63	Jensen, Oscar	P. Jørgensen & Sønner	1	
64	Jeppesen, Lauritz	S. Chr. Lange	1 2	3
65	Knudsen, K. J. E. L.	L. Larsen & Co.	2	
66	Knudsen, Marius	P. M. Waidtløv	1	
67	Lynbech, R. C.	Chr. Høygaard	1	
68	Madsen, Lauritz	Sparekassen	1 2	3
69	Petersen, Rudolf Peter	Hjemmet	1 2	
70	Steffensen, Axel	Ludv. Lorentzsn	1 2	
1888 - 89.				
71	Boesen, Andreas	Brødr. Schnakenburg		3
72	Boesen, Olrich	Alfr. Holch	1	
73	Hansen, Hans Peter	Sev. Hansen	1 2	3
74	Hansen, Niels	Frydendahl	1 2	
75	Hansen, Theodor	J. P. Hansen	1	
76	Høyer, Aage	Wilh. Stahncke	1 2	
77	Jensen, Chr.	Ferd. Petersen	1	
78	Jørgensen, C. J.	P. M. Waidtløv		3
79	Knudsen, M. P.	Svendsen	1 2	
80	Langhorn, Axel	Wodskov	2	
81	Michélsen, Oscar	Ignatz Breum	1 2	
82	Nielsen, Alfred	Fattiginspektøren	1 2	
83	Nielsen, Hans Holger	H. Larsen	1 2	
84	Petersen, Alfred	Chr. Poulsen	1	
85	Petersea, Lauritz	Jul. Petersen	1	
86	Poulsen, Johannes	Ingvard Sand	1 2	3
87	Roulund, Rasm.	Fabr. Roulund	1 2	
88	Søderlund, Fr.	W. Nielsen	1 2	

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.	
1889—90,				
289	Andersen, Emmanuel	Lauritz Andersen	2	3
90	Andersen, Johannes	S. B. Lange	1	
91	Belschner, Marius	Gustav Lotze		3
92	Busch, Jens	Gustav Lotze		3
93	Christensen, Marius	Isenkr. Knudsen	1	
94	Clausen, Julius	Dalum Forbrugsf.	1	2
95	Falkmann, Axel	Nørreg. Gødningsforretn.	2	3
96	Friis, I. I. I.	Albani Mølle	1	
97	Grønning, Gorm	Konsul Mogensen	1	2 3
98	Gundersen, Alexander	Tobaksfabr. A. Jensen	1	2
99	Hansen, Axel	I. P. Hansen	1	
300	Hansen, Johannes	Fotograf Hansen	1	
1	Hansen, Marius	Isenkr. Møller	1	
2	Jacobsen, Robert	Th. Thrane		3
3	Jensen, Jens	N. Chr. Hansen	1	
4	Johnsen, Carl	Ahlstrøm	1	2
5	Petersen, Harald	Odense Gødningsforretn.		3
6	Sand, Aage Moritz †	Ingvard Sønd	1	
7	Simonsen, Severin	Fr. Küster	1	
8	Thomsen, Carl Marius	Joh. Valeur	1	2 3
9	Wilken, Ernst	Vett & Wessel	2	3
1890 - 91.				
10	Andersen, Hans	I, F. Andersen		3
11	Bendixen, Karl Marius	Bendixen	1	
12	Bolwig, Arthur	S. Chr. Lange	1	2 3
13	Christensen, C. A. M.	O. Hjorth	1	3
14	Christiansen, Otto	Rasm. Holbech & Søn		3
15	Dannesboe, Johannes	Niels Hansen	1	2
16	Dichmann, Vilhelm	S. Haible	1	2 3
17	Duch, Theodor	Gustav Lotze	1	
18	Fuchs, Nikolaj	A. Christiansen	1	2 3
19	Grundtmann, Robert	Gustav Lotze	2	3
20	Hansen, Alexander	I. G. Hansen		2
21	Hansen, Christian	Wilh. R. Maegaard	1	
22	Hansen, Jørgen	H. Larsen	1	
23	Hansen, Hans Jørgen	Bierfreund & Sønner		3
24	Hansen, Hermann	Mægler Friia	2	
25	Hansen, Niels	H. C. Kjær	1	
26	Hansen, Povl	I P. Andersen	1	2

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaet Kl.
327	Hansen, Valdemar	Wilh. R. Maegaard	2 3
28	Holm, Chr. Erreboe Sev.	Toldkamret	2
29	Jensen, Ferdinand	Tobaksfabr. A. Jensen	2 3
30	Jørgensen, August	G. Henningsen	1 2
31	Larsen, Axel	W. Løngreen	1 2
32	Nielsen, Harry W. A.	Tobaksfabrik. Nielsen	1
33	Pichmann, Viggo	Wilh. Stahncke	1
34	Rasmussen, Henrik	Glyssing & Skyom	2 3
35	Reinstrup Henry	Wilh. Nielsen	1
36	Skytte, Niels	Tømrer Skytte	1 2 3
37	Stridsland, Fr.	Brd. Andersen	1 2 3
38	Sørensen, I. I. Chr.	P. Jørgensen & Sønner	2
1891—92.			
39	Allerup, Georg	H. Allerup	3
40	Christensen, Gotfred	P. Baumgarten	1
41	Christiansen, Knud Herm.	Wilh. Nielsen.	1 2
42	Hansen, Ernst	Joh. W. Schrøder	1
43	Hansen, Holger Emil	Sagfører Schultz	3
44	Hansen, Waldemar	Gustav Lotze	2
45	Haugsted, Henrik	Brygger Haugsted	3
46	Henriksen, Fr. Chr. Kampmann	Gustav Lotze	1 2
47	Lirneballe, Lauritz	Karl L. Hansen	1
48	Mair, Robert Steffen	Herredf. Aug. Jørgensen	2
49	Mauritzen, Julius	Anderschou	1
50	Nielsen, Niels Christian	Rs. Nielsen	1 2 3
51	Nielsen, Valdemar Henrik	E. Stokkebye.	1 2 3
52	Norden, Einar	Gustav Lotze	2 3
53	Petersen, Lauritz	P. M. Waitdløv	1 2 3
54	Petersen, Lauritz Christian	Allerup.	2 3
55	Petersen, Peter Knud	Fyns Gødningsforretn.	3
56	Wendelboe, Thorkild	Fabrik. Wendelboe	3
1892—93.			
57	Andersen, Anton	F. Küster	1 2
58	Andersen, Julius	Fr. Petersen	1
59	Andkjær, Peter	D. Michélsen	1
60	Christensen, Christian Th.	Dalum Forbrugsforening	1 2
61	Clemmensen, Jakob	Chr. Clemmensen	3
62	Hansen, Niels Vilhelm	Sylvius Knutzen.	1 3

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
363	Hansen, Søren Theodor	Gustav Lotze	2 3
64	Hansen, Valdemar	Sev. Hansen	1 2 3
65	Henriksen, Frederik	St. Dichmann	1 2 3
66	Jensen, Jens	Ludv. Lorenzen	1 2
67	Krogh, Valdemar	Vesterg. Isenkramforretn	2 3
68	Lange, Ove	.Ignatz Breum	2 3
69	Larsen, Volmer	P. Preisler	1
70	Moltrup, Johannes	Wilh. Stahncke	1
71	Mortensen, F.	Chr. Clemmensen	3
72	Nielsen, Axel	Lauritz Andersen	2 3
73	Petersen, Christian	Marinus Lytjen	1 2
74	Petersen, Ludvig	Niels Hansen	1
75	Petersen, Lauritz Christian	Konsul Mogensen	1 2
76	Poulsen, Karl	I. P. Sørensen	1 2
77	Rasmussen, Christian	Chr. Hansen	1
78	Rützow, Frederik Wilhelm	I. P. Hansen	1 2
79	Snerthinge, Svend	C. T. & P. Jensen	1 2 3
80	Steil, Vilhelm Georg	Gustav Krüger	2 3
81	Tørring, N. Lundbye	Tobaksfabr. Tørring	3
82	Vold, Hjalmar	Th. Thrane	2
1893 - 94.			
83	Andersen, Jens	P. Preisler	1 2
84	Besendahl, Heinrich	Wilh. Nielsen	1 2 3
85	Bonde, Johannes Lauritz	Rasm. Holbech & Søn	3
86	Christiansen, Rudolf	A. Chr. Petersen	1
87	Christensen, Thorvald	Agent Eriksen	3
88	Drue, Heinrich C. Christian	I. G. Hansen	1
89	Engberg, Carl Haus	Rasm. Holbech & Søn	3
90	Gøtke, Heinrich	Th. Thrane	2
91	Hansen, Rasmus Severin	Wald. Mathiessen	2 3
92	Haugsted, Emil †	Brygger Haugsted	3
93	Jensen, Frederik	I. G. Andersen	3
94	Jensen, Valdemar	Th. & Kn. Petersen	1
95	Krag, Christian	Hempelske Boghandel	2 3
96	Larsen, Christian	Lauritz Petersen	3
97	Løngreen, Axel David	Vilh. Larsen	1 2
98	Larsen, Lars	P. Jørgensen & Sønner	2
99	Maaløe, Johannes Christian Urban	Skandin. Gummikomp.	2
400	Nielsen, Emil	Rs. Nielsen	1

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.	
401	Nielsen, Hans	N. Chr. Hansen	1	
2	Nielsen, Niels Peter	Poul Andersen		2
3	Nielsen, Viggo	Gustav Krüger	2	3
4	Petersen, Valdemar	P. Jørgensen & Sønner	1	2 3
5	Rasmussen, N. V. M.	Charles I. Kramer	1	
6	Tørring, V. Lundbye	Tobaksfabrik. Tørring		3
7	Østerbye, Anders Christian	Rs. Nielsen	1	2
1894--95.				
8	Bruun, Axel Larsen	Allerups Efterflgr.	1	2 3
9	Bøgelund	Harry Dessau & Co.		3
10	Ertner, Christian	Marius Madsens Eftfl.	2	3
11	Fich, Hans	Hjemmet (Provst F.)		3
12	Frederiksen, Carl	N. Chr. Hansen	1	
13	Frydendahl, Oscar Løngreen	W. Løngreen		2 3
14	Hansen, Lauritz Anton	I. O. Petersen		2 3
15	Hartvig, Adolf	Hjorth & Thomsen)	
16	Hey, Olaf Bonnevie	Fyns Glasværk	1	
17	Honoré, Georg	I. G. Hansen	1	2
18	Høybye, Johan C. Christian	P. Jørgensen & Sønner		2 3
19	Just, Rudolf	I. C. Dreyer		2
20	Jørgensen, Alexander	Marius Jensen	1	
21	Jørgensen, Hjalmar	Unionen	1	
22	Jørgensen, Jørg. Christian	Carl Nielsen	1	2 3
23	Korch, Martin	Joh. B. Lange	1	
24	Larsen, Ferdinand	Jørgen Jensen	1	3
25	Larsen, Joh. Christian	Knud Andersen	1	
26	Lund, Alfred	Anton Nielsen	1	
27	Løndahl, L. C. F.	A. Christiansen	1	2 3
28	Madsen, Karl	Rs. Nielzen	1	2
29	Nielsen, Karl	S. Chr. Lange	1	2
30	Nielsen, Oluf	I. P. Sørensen	1	2
31	Petersen, Marius	Chr. Rasmussen	1	2 3
32	Rasmussen, Bengt Christian	L. Dæhnfeldt		2
33	Rødgaard	Chr. Kloch	1	2 3
34	Schwane, Erenius	Schnohr	1	
35	Thomsen, Thorvald	Fyns Gødningsforretn.		2
36	Thyboe, Karl	F. Küster	1	
37	Wiingaard, Rudolf	Carl Schmidt		3

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principial.	Gennem-gaaet Kl.	
1895—96.				
438	Andersen, Svend	Mægler Friis	1	3
39	Bonnesen, Anton	L. Dæhnfeldt	1	2 3
40	Brocks, Willy	Fyns Glasværk	1	2 3
41	Clemmensen, Uffe	Chr. Clemmensen		3
42	Edsberg, Johan	Wilh. R. Maegaard	2	3
43	Fleckner	Gustav Lotze	1	3
44	Hansen, Absalon	Carl Meyling	1	
45	Hansen, Johannes	Munke Mølle	1	2
46	Hansen, Ludvig	N. Chr. Hansen	1	.
47	Hansen, Søren	Rasm. Holbech & Søn		3
48	Jensen, Oluf	A. Christiansen	1	3
49	Jørgensen, Jørgen	Elias B. Muus		3
50	Kaaber, I. I.	Chr. Sørensen	1	
51	Kjeldstrup Holger	P. G. Jacobsen		2
52	Kjellerup, Karl	W. Løngreen	1	2 3
53	Larsen, Lauritz	Chr. Larsen	1	
54	Matthiasen, Axel Viggo	G. Henningsen	1	2 3
55	Meinicke, Regnar	Birkelund		3
56	Nielsen, Carl Chr. Emil	Chr. Nielsen	1	2 3
57	Nielsen, Niels Andreas	Kreditbanken	1	2 3
58	Nielsen, Oluf A. A.	P. M. Waidtløv	2	3
59	Nielsen, Theodor	Chr. Clemmensen		3
60	Olsen, Albert	F. W. Hey	1	2 3
61	Petersen, Holger	Gustav Krüger	1	
62	Petersen, Sofus	N. Clausen		2 3
63	Rasmussen, Marius	Sev. Hansen	1	2
64	Rasmussen P. Christian	Harry Dessau & Co.	1	
65	Rasmussen, R. P.	F. Knutzen	1	
66	Scherling, A.	Gross. Warburg		3
67	Strohberg, Lauritz M.	Anderschou	1	2
68	Sørensen, C. Marius P.	Skandin. Gummikomp.		3
1896 97.				
69	Andersen, Alfred	Carl F. Bang	1	2 3
70	Bruun, Hans	Wilh. R. Maegaard		2 3
71	Hansen, Alfred	Vald. Gædecken		2 3
72	Hansen, Axel Jak. Brodtrück	I. P. Hansen	1	2
73	Hansen, H. Axel Søfeldt	Fotograf Hansen		2 3
74	Hansen, Hans Peter	Rasm. Hansen	1	
75	Hansen, Johannes	Anton Rasmussen	1	2

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
476	Hein, Hermann	Esmann & Co.	3
77	Jensen, Carl	Gustav Lotze	1 3
78	Jørgensen, Anton	N. Chr. Hansen	1
79	Nielsen, Fr. Georg Jørgen	Schnohr	1
80	Nielsen, Georg	I. M. Nielsen	1 2
81	Nimb, Niels Hansen	Chr. Milo	3
82	Petersen, Alfred Conrad	R. C. Petersen	1 2 3
83	Petersen, Hans Georg Rode	Schmidt & Co.	2 3
84	Petersen, Hans Grünfeldt	Wilh. Nielsen	1 2
85	Spøhr, Oscar †	Chr. Preisler	1 2
86	Svangreen, Charles	Schmidt & Co.	1 2
87	Svendsen, Svend Valdemar	Herm. Sørensen	1 2
88	Sørensen, Christian	Jørgen Jensen	1 2 3
1897—98.			
89	Anderschou, Martin Henrik	H. I. Hansen	1 2 3
90	Buchwald, Gustav	Preben Nellemann	1 2
91	Dreiø, Hans	Marius Jensen	2 3
92	Frederiksen, Aage	Brødr. Schnakenburg	3
93	Gundestrup, Svend	I. W. Andersen	3
94	Gundorph, Waldemar	I. W. Nielsen	1
95	Hansen, Alfred	Jul. Knudsen	1
96	Hansen, Harald	Konsul Mogensen	1 2 3
97	Hansen, Marius	Gustav Lotze	1 2 3
98	Hansen, Waldemar	Rasm. Holbech & Søn	3
99	Holle, Edvard	Otto Jensen	1
150	Holm, Johan	Gustav Lotze	1 2 3
1	Jensen, Carl Richard	Rudolf Jensen (Stege)	3
2	Jensen, Jens	J. Jensen	1 2 3
3	Jensen, Niels Christian	Rasm. Hansen	1
4	Jørgensen, Jørgen Fritz	Wilh. R. Maegaard	3
5	Knudsen, Peter	Hans Ravn	1 2 3
6	Løngreen, Johannes	Koopmanns Svineslgt.	1 2 3
7	Mortensen, Einar	P. Jørgensen & Sønner	2
8	Nielsen, Hans	N. Chr. Hansen	1 2 3
9	Nielsen, Niels	Esmann & Co.	3
10	Nielsen, Waldemar Axel	Nielsen ?	1
11	Petersen, Peter Christian	Fyns Glasværk	2 3
12	Petersen, Nicolaj	Chr. Clemmensen	3
13	Petersen, Valdemar	R. P. Hansen	1 2
14	Schwartz, Emil	Rasmussen & Schwartz	1 2

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.		
515	Thillerup, Karl Knud Theilgaard	Fyns Tidende	1	2	3
16	Willadsen, Willads Thorwald	Vald. Mathiasen		2	3
	1898—99.				
17	Andersen, Carl	Viggo Mengel	1	2	3
18	Andersen, Lauritz	Max Schmidt		2	
19	Andersen, Rasmus Emil	Wilh. R. Maegaard	1	2	3
20	Andersen, Seneca	Chr. Milo		2	
21	Andersen, Theodor Andreas	Ludv. Lorentzen	1	2	3
22	Andersen, Thorv. Scavenius	Ferd. Petersen	1	2	3
23	Breckling, Nicolaj	O. Smørexportforretn.	1	2	
24	Carlsen, Anton Jensenius Thobo	Axel Küster	1	2	
25	Carlsen, Hans Lauritz	P. C. Petersen	1	2	
26	Christiansen, Chr. Frederik	Joh. W. Schrøder			3
27	Davidsen, Niels Oscar	M. Chr. Jørgensen	1		3
28	Dittmann, Ludvig Jakob	Læderh. Dittmann	1	2	3
29	Frantzen, Harald Cbristian	Elias Dorch	1		
30	Frederiksen, Jørg. P. Chr. Viggo	Vesterg.s Isenkramforr.	1	2	
31	Gregersen, Oluf Riemann	Th. Thranes Eftfl.	1	2	3
32	Hansen, Christian	Rasmussen, St. Jørgensg.	1	2	3
33	Hansen, Marius Peter	Odense Æggeforretning			3
34	Haugsted, Olaf	Viggo Mengel	1	2	3
35	Heiden, Axel	Ludvig Fangel	1		
36	Herløv, Hermann Oscar	Marius Madsens Eftfl.		2	
37	Holeby, Christiansen	Joh. W. Schrøder	1		
38	Holm, Alfred Theodor	P. Breum & Co.	1	2	3
39	Jensen, Jørgen Chr. Greve	Scheffermann	1	2	
40	Jensen, Karl	Bohrs Eftfl.	1	2	3
41	Jensen, Ludv. Leonard Serve	Gustav Lotze	1	2	
42	Jepsen, Peter	Esmann & Co.			3
43	Jespersen, Holger Christian	Anthon Rasmussen	1		
44	Jordahn, Peter Gustav	H. C. Andersen	1		
45	Jørgensen, Chr. Zacharias	Odense Margarinefabr.		2	3
46	Jørgensen, Johannes	Winther & Andersen	1		
47	Krag, Karl Frederik	Fr. Lange	1	2	
48	Larsen, Otto	R. Møller	1		
49	Madsen, Christian	Vald. Gædecken		2	3
50	Madsen, Peter Lasthein	Wilh. Stahncke	1	2	3

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
551	Meldal, Frederik	P. Sieburg	1 2
52	Menck, Henrik Peter	Fyns Glasværk	3
53	Nathan, Aage	H. Schreiner	1
54	Nielsen, Frederik	Fællesforeningen	1 2 3
55	Nielsen, Lauritz Georg Peter	Carl L. Hansen	1
56	Petersen, Peter Marius	Vald. Nielsen	1
57	Petersen, Andreas Vilhelm	Hans Wagner	1 2
58	Rasmussen, Christian	Magnus Fog	1
59	Rasmussen, Hans Chr. Thorv.	P. Jørgensen & Sønner	3
60	Rasmussen, Harald	Erik Stokkebye	1 2 3
61	Schmidt, Theodor	H. Schreiner	3
62	Simonsen, Peter Aug. Larsen	H. Jørgensen	1 2
63	Stolpe, Einar Glud	Chr. Preisler	1 2 3
64	Svendsen, Knud Henrik	H. Larsen	1
65	Svendsen, Lauritz	E. F. Esmann	1 2
66	Sørensen, Lauritz Adolf	Wilh. Nielsen	2
67	Thorbek, Einar Sørensen	D. Michélsen	1 2
68	Vamberg, Magnus Henr. Chr.	M. J. Madsen	1 2
69	Volthers, Peter Frederik	F. Knutzen	1 2 3
70	Vædele, Jens Marius Rasm.	Charles Kramer	1 2 3
71	Wendelboe, Poul	Carl Jørgensen	1 2
1899 — 1900.			
72	Andersen, Axel	N. Chr. Hanaen	1 2 3
73	Andersen, Gunnar	Chr. Kloch	1 2 3
74	Andersen, Otto	A. Christiansen	1 2 3
75	Christensen, Fr. Ludvig Schawo	Elias B. Muus	2
76	Christensen, Otto	Erik Stokkebye	2 3
77	Christiansen, Carl Albert Stokkebye	Wilh. Nielsen	1 2 3
78	Davidson, Jens Christian	Fotograf Hansen	1 2
79	Dombernowsky, Imanuel	Georg Henningsen	1
80	Hansen, Carl August Hans Lauritz	M. P. Allerups Eftflg.	1 2 3
81	Hansen, Johannes Andreas Christian	Th. Limaaes Eftflg.	1
82	Havemann, Thorkild Chr.	P. Breum & Co.	1 2 3
83	Jacobsen, Peter	Harry Dessau & Co.	1 2 3
84	Jacobsen, Vilhelm	Schnohr	1 2 3
85	Jensen, Hans Andreas	James Twilling	1 3

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.	
586	Jensen, Hans Laur. Vilh.	Jens Jensen	1	2 3
87	Jensen, Sofus Fred. Marlo	M. Chr. Jørgensen	1	2
88	Jørgensen, Thorwald	Axel Steffensen	1	
89	Knudsen, Marius	Fabrik. Wendelboe	1	2
90	Langkilde	Carl Friis	1	
91	Larsen, Henry	Carl Bang	1	2
92	Limaee, Adolf	Th. Limaee	1	
93	Lund, Poul	P. Jørgenssn & Søner	1	2
94	Michélsen, Theobald	D. Michélsen	1	2
95	Nielsen, Andreas Lyhne	Chr. Hansen	1	2 3
96	Nielsen, Axel Niels Jacob	Sandin. Gummikomp.		3
97	Nielsen, Holg. Tordenskjold	Chr. Olsen	1	
98	Palme, Bruno Hugo Adolf	Fyns Glasværk	1	2 3
99	Petersen, Werner	Rasm. Holbech & Søn		3
600	Rasmussen, Jeppe Marius	Schmidt & Co.	1	
1	Rasmussen, Rasmus Peter	Wald Rasmussen		3
2	Rasmussen, Thorvald	I. G. Andersen	1	
3	Riis, Christian	Carl F. Bang	1	2
4	Rode, Oscar	Odense Oliemølle	1	2
5	Seedorf, Adolf	Hempelske Boghandel	1	2
6	Simonsen, Simon Peter Oscar	Sylvius Knutzen	1	2 3
7	Stolpe, Heinrich	Winther & Andersen	1	
8	Sørensen, Chr. Valdemar	Fedevareh. R. Sørensen	1	2
9	Sørensen, Henry Dantzer	Chr. Sørensen	1	
10	Torp, Jakon Ludvig	Jens Nielsen	1	2 3
11	Wich, Thorvald	Anthøn Rasmussen	1	2
12	Winther, Lauritz Theodor Valentin	Carl Gudnitz	1	2
1900 - 1901.				
13	Andersen, Holger	Knud Andersen	1	2
14	Andersen, Simon Hansen	Rasm. Holbech & Søn	2	3
15	Bjerring, Peter Holger	Chr. Kloch	1	
16	Erichsen, Axel Alfred	Hans Jørg. Hansen	1	
17	Greiner, Erhardt	Fyns Glasværk	1	2
18	Grossmann, Jakobus Andr.	J. W. Andersen	1	2
19	Grøn, Søren	Gustav Lotze	1	2
20	Gundestrup, Otto Chr.	P. A. Kruuse	1	2
21	Hansen, Anders Søfeldt	Fotograf H. Hansen	1	2
22	Hansen, Axel	Odense Oliemølle	2	3
23	Hansen, Christian	Carl Jørgensen	1	

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
624	Hansen, Ludvig Emil	Vald. Gædecken	1 2
25	Hansen, Rasmus	Chr. Clemmensen	3
26	Hansen, Thorvald	Koopmanns Svineslagteri	1 2
27	Harder, Paulli	Skand. Gummikomp.	1 2
28	Henrichsen, Harald Nikolaj Kampmann	Elias B. Muus	3
29	Hartz, Aage Carl Jakob Alex.	Odense Mørgarinefabrik	2 3
30	Jensen, Alexander	Joh. W. Schrøder	1
31	Jensen, Christian	Jørg. Jensen	1 2
32	Jensen, Einar Bay	E. H. Glysing	1
33	Jensen, Hans Skov	Emil Nielsen & Co.	2
34	Jensen, Carl	Hans Høgermann	1 2
35	Jepsen, Axel Demant	Vald. Rasmussen	1
36	Jørgensen, Carl Johannes	Wilh. Stahncke	2 3
37	Jørgensen, Christian	Rasm. Holbech & Søn	2 3
38	Jørgensen, Frantz Jørg. Chr.	Charles J. Kramer	1 2
39	Jørgensen, Jens Adam	Dalum Brugsforretning	1
40	Kjærulff, Carl	H. Kjerulff	1 2
41	Koch, Niels Peter	H. J. Jørgensen	1 2
42	Kølle, Joh. Axel Schmidt	Gustav Lotze	1 2
43	Larsen, Victor Albert Thorv.	R. Møller	1
44	Lund, Herluf Georg Gyde	Vald. Mathiasen	1
45	Lund, Johannes Anton Emmauel	Kommunebogholderiet	2 3
46	Madsen, Carl Anton	Odense Oliemølle	1 2
47	Madsen, Magnus	Hans Ravn	1 2
48	Mathiesen, Otto	Wilh. R. Maegaard	2 3
49	Mundt, Peter Christian Marius Elias	Carl Eibye	1 2
50	Nielsen, Georg	Axel Steffensen	1
51	Nielsen, Leo	Andrew Jensen & Co.	1 2
52	Olsen, Ole	Emil Gædeckens Eftflg.	1
53	Petersen, Karl	William Bencke	1
54	Petersen, Peter Henrik	J. M. Jensen	1
55	Rasmussen, Einar Frederik	J. M. Nielsen	1 2
56	Rasmussen, Jørgen Ejnar	Wilh. R. Maegaard	2 3
57	Rosengaard, Jens Chr. Emil	Lauritz Andersen & Co.	1 2
58	Rützau, Lorentz	Rasm. Møller	1
59	Stii, Vilhelm	Kingo Petersen	1 2
60	Thillerup, Frederik Ludvig	Partik. Thillerup	1
61	Wichmand, Johannes	P. C. Rasmussen	1

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
1901—1902.			
662	Andersen, Frederik	Svend Vestergaard	3
63	Andresen, Lorentz	L. F. Andresen	2
64	Berg, Hans Carl Christian Marius	Th. Thranes Eftflg.	2
65	Bock, Poul Vilhelm	Wilh. R. Maegaard	1
66	Bruun, Albert	Anton Nielsen	1
67	Carstensen, Rasmus	Emil Nielsen & Co.	1
68	Christensen, Axel Vilhelm	Vald. Mathiasen	1
69	Christensen, Chr. Jacobsen	F. L. Jensen	1
70	Christensen, Niels Jacob Marius	P. C. Rasmussen	1
71	Christensen, Søren	Emil Gædeckens Eftflg.	1
72	Christiansen, Ove Vilhelm Ørnstrup	Kons. Sophus Rasmussen	1
73	Dittmann	Discontokassen	3
74	Dreiø, Carl Andreas	Marius Jensen	2
75	Enggaard, Alwig Marrittus	Skaud. Gummikomp.	2
76	Frederiksen, Emil Marius	Friis & Sørensen	1
77	Friis, Aage	Brødr. Schnakenburg	2
78	Hansen, Hans Emil	Dalum Forbrugsforening	1
79	Hansen, Hans	J. M. Jensen	1
80	Hansen, Hans Hjalmar	A. Christiansen	1
81	Hansen, Niels Chr. Thorv. Johannes	Kauffeldt	2
82	Hansen, Thycho Georg	Carl Gudnitz	1
83	Illum, Niels Peter	Bogh. Chr. Milo	1
84	Jacobsen, Georg Frederik	Fr. Lange	2
85	Jacobsen, Otto Knud	Sukkerkogeriet	3
86	Johannsen, Henrik Poul	Gustav Lotze	2
87	Johannsen, Karl Vilhelm	Chr. Rasmussen	1
88	Jørgensen, Georg Joh.s Emmanuel	Marinus Lytjen	2
89	Jørgensen, Jørgen Peter	Marinus Lytjen	1
90	Jørgensen, Peter Martinus	Gustav Lotze	1
91	Kelsen, Johannes	N. Chr. Hansen	1
92	Knudsen, Hans Karl	Gustav Lotze	1
93	Koefoed, Bertram	Niels Hansen	1
94	Krohn, Julius	Th. Bjørn	1
95	Koldbye, Valdemar Chr.	Sophus Madsen	1
96	Larsen, Hans Laur. Carlo	Carl Nielsen	1

Løbe-Nr.	Elevens Navn.	Principal.	Gennem-gaaet Kl.
697	Larsen, Lauritz Vilhelaa	Vestergades Isenkrf.	1
98	Madsen, Arthur	Brødr. Baumgarten	1
99	Madsen, August Adolf	P. Sieburg	1
700	Madsen, Niels Marius Alfred	M. Chr. Jørgensen	2
1	Majbom, Alfred	J. G. Jacobsen	1
2	Michélsen, Einer	Rasm. Hansen	2
3	Møller, Fr. Viggo Nielsen	J. K. Rasmussen	1
4	Møller, Otto	Marius Madsens Eftfl.	2
5	Nedergaard, Hartvig Nielsen	Otto Theill	2
6	Nielsen, Hans	J. M. Nielsen	1
7	Nielsen, Hugo Tausen	G. Hjorth & Co.	1
8	Nielsen, Niels	Emil Nielsen & Co.	1
9	Nielsen, Niels Andreas	Isenkrf. Knud Sørensen	2
10	Petersen, Arnold	Vilh. Løngreen	1
11	Petersen, Carlo	S. Chr. Lange	1
12	Petersen, Christian	Lauritz Andersen	3
13	Petersen, Otto	Hansen-Stærmosé	1
14	Petersen, Viggo Just	Herm. Behnke	1
15	Rasmussen, Marius	Schmidt & Co.	1
16	Schmidt, Carl Jon Dahlsen	Peter Schmidt	1
17	Seebach, Johannes	Henrik Jørgensen	2
18	Simonsen, Sofus	J. Jensen	2
19	Sprogøe Doucin Sylvester	Fabrikant A. Jensen	2
20	Stamer, Otto Friederich		
21	Hans	Bogholder W. Stamer	2
	Utzon, Carl Christian	Isenkrf. Knud Sørensen	2
22	Winge, Folmer	Chr. Hennings & Co.	3

